

1. Az ókor és kultúrája

1.1. Poliszok ókori Hellaszban

Az athéni demokrácia működése a Kr.e. 5. században.

1.2. Társadalmi és politikai küzdelmek az ókori Rómában

Julius Caesar egyeduralkodói kísérlete.

1.3. Az európai kultúra alapjai.

A görög-római hitvilág.

Az antikvitás kiemelkedő kulturális emlékei.

A zsidó vallás fő jellemzői.

A kereszténység kialakulása és főbb tanításai.

2. A középkor

2.1. Nyugat-Európa a kora középkorban

A hűbériség és a jobbágyság jellemzői.

Az uradalom és a mezőgazdasági technika.

2.2. A középkori egyház

A nyugati és a keleti kereszténység főbb jellemzői.

Hitélet és vallások (pl. keresztény, zsidó) – együttműködés és konfliktusok.

2.3. Az érett középkor Nyugat-és Közép-Európában

A középkori város és a céhes ipar.

2.4. Az iszlám vallás és az Oszmán Birodalom

Az iszlám vallás kialakulása és főbb tanításai.

2.5 A középkor kultúrája

A román és gótikus építészet; a reneszánsz kultúra.

3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora

3.1. A magyar nép története az államalapításig

A magyar nép eredete, vándorlása és a honfoglalás.

3.2. Az államalapítás és az Árpád-házi uralkodók kora

Géza fejedelemsége és I. (Szent) István államszervező tevékenysége.

A tatárjárás és az ország újjáépítése IV. Béla idején.

3.2. Az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond kora

A középkori magyar állam megerősödése I. Károly idején.

3.3. A Hunyadiak

Hunyadi Mátyás reformjai és külpolitikája.

4. Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban (1492-1789)

4.1. A földrajzi felfedezések és következményei

A földrajzi felfedezések és a kapitalista gazdaság jellemzői

4.2. Reformáció és katolikus megújulás

A lutheri és kálvini reformáció.

A katolikus megújulás.

A barokk stílus jellemzői.

4.3. Alkotmányosság és abszolutizmus a 17-18. században

Az alkotmányos monarchia jellemzői Angliában.

4.3. A felvilágosodás kora

A felvilágosodás eszmerendszere és főbb képviselői források alapján.

Magyarország a kora újkorban (1490-1790)

5.1. Az ország három részre szakadása és az országrészek berendezkedése

A mohácsi vész és az ország három részre szakadása.

A várháborúk (1541-1568).

5.2. Az Erdélyi Fejedelemség virágkora

A hazai reformáció és a barokk kulturális hatásai.

Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete.

5.3. A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc

A Rákóczi-szabadságharc okai, főbb eseményei és eredményei.

5.4. Magyarország a 18. századi Habsburg Birodalomban

Demográfiai és etnikai változások a 18. században.

Mária Terézia és II. József reformjai.

6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789-1914)

6.1. A francia forradalom eszméi és a napóleoni háborúk

Az Emberi és polgári jogok nyilatkozatának alapkérdései.

6.2. A 19. század eszméi és a nemzetállami törekvések Európában

A korszak főbb eszmeáramlatainak (liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus, szocializmus) jellemzői.

6.3. Gyarmati függés és harc a világ újrafelosztásáért

A szövetségi rendszerek kialakulása.

6.4. Az ipari forradalom hullámai és hatásai

Az ipari forradalmak legjelentősebb területei (könnyűipar, nehézipar, közlekedés), néhány találmánya és a gyáripár kezdetei

7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790-1914)

7.1. A reformkor

A reformkor fő kérdései, Széchenyi és Kossuth reformprogramja.

7.2. Forradalom és szabadságharc

A pesti forradalom eseményei, az áprilisi törvények.

A szabadságharc főbb katonai és politikai eseményei.

7.3. A kiegyezés és a dualizmus

A kiegyezéshez vezető út.

A kiegyezés tartalma és értékelése.

7.4. Társadalmi és gazdasági változások a dualizmus korában

Gazdasági változások a dualizmus korában.

A magyar polgárosodás társadalmi, gazdasági jellegzetességei, sajátosságai.

Népek, nemzetiségek (pl.: zsidók, németek) szerepe a modernizációban.

Etnikai viszonyok és a nemzetiségi kérdés a dualizmus korában.

8. A világháborúk kora (1914-1945)

8.1. Az első világháború és következményei

Az első világháború (hadviselők, frontok, a háború jellege). Az első világháborút lezáró békerendszer.

8.2. Gazdaság, társadalom és életmód

-

8.3. A fasizmus és a nemzetiszocializmus

A náci Németország legfőbb jellemzői.

8.4. A kommunista diktatúra

A kommunista ideológia és a sztálini diktatúra a Szovjetunióban.

8.5. A második világháború

A világháború előzményei, kitörése és jellemzői.

A holokauszt.

9. Magyarország a világháborúk korában (1914-1945)

9.1. Az első világháború és következményei Magyarországon

A trianoni békediktátum és következményei.

9.2. A Horthy-korszak

Az ellenforradalmi rendszer konszolidációjának legfontosabb lépései.

A magyar külpolitika a két világháború között.

A politikai rendszer főbb jellemzői.

Társadalmi, gazdasági, ideológiai kérdések.

9.3. Művelődési viszonyok és társadalom

Társadalmi rétegződés és életmód a húszas-harmincas években.

Az antiszemitizmus megjelenési formái és a „zsidókérdés” Magyarországon

9.4. Magyarország a második világháborúban

Magyarország háborúba lépése és részvétele a Szovjetunió elleni harcokban.

Magyarország német megszállása és a nyilas hatalomátvétel.

A holokauszt Magyarországon.

10. A jelenkor (1945-től napjainkig)

10.1. A kétpólusú világ kialakulása

A keleti és a nyugati blokk főbb politikai, gazdasági, társadalmi jellemzői, a hidegháborús szembenállás jellemzői.

Az ENSZ létrejötte, működése.

10.2. A „harmadik világ”

-

10.3. A kétpólusú világrend megszűnése

A kétpólusú világrend megszűnése; a Szovjetunió és Jugoszlávia szétesése; Németország újraegyesítése

10.4. Az európai integráció

Az Európai Unió alapelvei, intézményei és működése

10.5. A globális világ sajátosságai

A globális világgazdaság ellentmondásai.

11. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig

11.1. A kommunista diktatúra kiépítése és a Rákosi-korszak

Az egypárti diktatúra működése, a gazdasági élet és a mindennapok jellegzetességei a Rákosi-korban.

11.2. Az 1956-os forradalom és szabadságharc

Az 1956-os forradalom és szabadságharc kitörésének okai és főbb eseményei; a megtorlás.

11.3. A Kádár-korszak

A rendszer jellemzői a Kádár-korszakban, életmód és mindennapok.

11.4. A rendszerváltozás és a piacgazdaságra való áttérés

A rendszerváltozás főbb eseményei.

A piacgazdaságra való áttérés és következménye.

11.5. Demográfiai folyamatok és a határon túli magyarság

A határon túli magyarság 1945-től.

12. Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek

12.1. Társadalmi tagozódás és felelősségvállalás

A magyarországi romák története és helyzetének főbb jellemzői napjainkban.

A szociális ellátórendszer fő elemei.

12.2. Az aktív és felelős állampolgárság alapjai

Az emberi jogok ismerete és a jogegyenlőség elvének bemutatása, az állampolgári jogok, kötelességek.

A politikai intézményrendszer fő elemei (országgyűlés, kormány, köztársasági elnök, alkotmánybíróság, ombudsman, helyi önkormányzatok, az Alaptörvény).

A választási rendszer fő elemei.

12.3. Alapvető pénzügyi és gazdasági fogalmak, folyamatok. A munkaviszonyhoz kapcsolódó ismeretek

A háztartás pénzügyei (adók és járulékok, pénzkezelési technikák, banki ügyletek).

A munkaviszonyhoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek, a munkaviszony megszűnése.